

Politični ogled.

Država SHS.

Zadnja nedeljo sta bila v Beogradu dva važna politična shoda. Zborovali so neodvisni radikali, somišljeniki pokojnega Stojana Protića, in pa zemljoradniki. Prvi so ostro obsodili korupcijo, ki so jo nepošteni voditelji zanesli v nekdanje slavno in priznane voditeljske srbskega ljudstva — radikalno stranko, izjavili so se za trajen in pošten sporazum s Hrvati in Slovenci ter so končno naglašali, da je treba delati za združenje vseh Jugoslovancev v skupni, sporazumno urejeni državi. Zemljoradniki so naglašali svojo pripadnost k kmečki zeleni internacionali, obsojali so poprejšnjo Pašić-Pribičevićevo vladno, sedanjim vladam pa izrekli zaupanje in zagotavljali podporo.

Kralj se je vrnil v Beograd, sprejel je vladnega predsednika Davidovića, potem notranjega ministra Petrovića, ki je poročal o svojem sestanku z Radićem in hrvatskimi poslanci v Zagrebu, in tako se kljub lažem in grožnjam opozicije pričakuje, da te dni vstop štirih hrvatskih poslancev v vladno.

V Zagrebu je v nedeljo zboroval glavni odbor Radićeve stranke, ki je sestavljal obširno spomenico o kljubovalnosti in upiranju raznih upravnih činiteljev na Hrvatskem, pristašev Pašića in Pribičevića napram dobrim in nujnim naredbam sedanje vlade. To spomenico je eden od hrvatskih poslancev takoj po sebi odnesel v Beograd in bo gotovo služila kot najboljši dokaz nepoštenega in državni škropljivega postopanja Pašić-Pribičevićeve družbe. Poprej je tudi sam notranji minister ugotovil v Zagrebu, kako so iz hujšajočih namerenosti proti Hrvatom pristaši poprejšnje vlade iz upravnih in oficirskih krogov pošiljali napačna in skrajno lažnja poročila svojim listom v Beograd in pa tudi na dvor.

Med radikali so vedno večji spori. Ko je pred nekaj dnevi okolišni strankin odbor zboroval v Sabcu, je eden od bivših ministrov predlagal, naj se iz stranke izključi poslanec Ranković vsled nepokornosti napram vodstvu stranke. Večina zborovalcev je ta predlog ogorčeno odbila, češ, naj gredo iz stranke rajši korupcionisti s Pašićem vred, kot pa poslanec, ki ima pogum in poštenje, da korupcijo obsodi in razkrije.

Bolgarija.

Bolgarsko notranje ministristvo je opozorilo našo vladu, da se makedonski komiti odredili nekim svojim članom, naj gredo v našo državo in ubijejo nekatere važnejše politike v masčevanje smrti komitskega voditelja Todor Aleksandrova. Bolgarska vlada hoče s tem opozorilom dokazati, da nima nobenih zvez s makedonsko komitsko organizacijo. Na naši strani je dovolj vzroka za sum, da sporočilo in zatrdilo sedanje bolgarske vlade ni iskreno, zlasti ko se vidi, kako makedonski komiti, ki jih vodi Aleksandrov naslednik general Protogerov, še vedno pomagajo bolgarski vladi preganjati in ubijati zemljoradniške in delavske opozicionalce.

Pred dobrim tednom so se že razširile vesti, da je bil poskušen atentat na bolgarskega carja Borisa. To je bolgarska vlada nekaj časa zavračala, potem je pa le prepustila iz Sofije vesti, da je bil atentat res poskušen, da se carju k sreči ni ničesar zgodilo in da je napadelec zaprt. Atentat se je sprva prikrival, da ne bi trpela od vladnih krogov toliko naglašena priljubljenost carja med narodom, pozneje se je pa stvar le pustila v javnost, da lahko služi vladi kot nekaj dokaz nasprotstva med njo in med makedonskimi revolucionarji.

Nemiri v Rumuniji.

Rumunsko ljudstvo razven bogatinov in vladnih pristašev je silno nezadovoljno z upravo, najhujše se pa godi prebivalcem Besarabije, ki so pod pravo strahovladno vojaštva in oboroženih vladnih pristašev. Zadnji čas so izbruhnili kmetijski upori, ki se niso zadušili, četudi je že na obeh straneh več sto mrtvih in se vzdržuje po lahke dostopnih krajih najnasilnejša vojaška oblast s prekinim sodom in z drugimi čisto vojaškimi nasilnimi ukrepi. Vlada pripisuje vse nemire ruski agitaciji in noče pripoznati, da goní njena slaba uprava ljudstvo v obup.

Težave Društva narodov.

Ko je Društvo narodov osvojilo soglasni predlog med nasprotnim angleškim naziranjem o razorožitvi in med francoskim naziranjem o varnosti in jamstvu, se je od važnih strani začel ogrožati svetovni mir. Društvo narodov ni še ni na jasnem, kdo se more pravzaprav smatrati za nasprotnika. Našo mejo n. pr. ogrožajo makedonski in albanski komiti in naš zastopnik je Društvu narodov opravičeno staviti zahtevo, naj se med nasprotnike vstavejo tudi komiti in naj se preišče, katera država jih podpira. Če se za nasprotnike označujejo samo države, potem ogrožanje od strani komitov ne bo prenehalo in vlade se bodo izgovarjale, da z njimi nimajo nobenih zvez. Velike skrbi dela Društvo narodov tudi državljanska vojna na Kitajskem. Vodja protivladnih ustašev Čong-Co-Lin uživa razne podpore od strani Japoncev in kitajska vlada lahko vsak čas zatoži japonsko državo kot svojega nasprotnika. Japonci dovoljujejo ustaškemu generalu prevoz črt po svojem ozemlju, podpirajo ga v vojni materijalom, a doslej v določilih za varstvo miru in za mednarodno razsodišče še ni natančno določeno, ali se da tako postopanje smatrati za nasprotniško, ali ne. Japonska vlada je po svojem zastopniku že zahtevala pri Društvu narodov nekaj sprememb pravil v svojo korist in za slučaj obtožbe od kitajske strani.

Zavezniški dolгови.

Odnosaji med zavezniki so v veliki napetosti radi medsebojnih dolgov in radi dolgov Ameriki. Ko se je s strokovnjaškim predlogom ali Dawesovim načrtom dolo-

čila nemška vojna odškodnina, se je oglašila takoj francoska in italijanska javnost, naj se tudi Franciji in Italiji znižajo dolгови in razne druge obveznosti, če se že Nemčiji, njunemu upniku, izkazuje tolika prizanesljivost. Anglija je svoje dolgove z Ameriko samostojno uravnala in sedaj ravno tako kot Amerika tirja svoje dolžnike. Italija in Francija pa smatrate za nepravilno, da Amerika iztirjuje vse svoje vojne žrtve v denarju in materijalu, dočim se drugim državam ne povrnejo velike človeške žrtve. V Parizu in Rimu stojijo na stališču, da je v vojni vsak dajal, kar je imel in da naj Amerika od svojih bivših zaveznikov samo nekaj od tega tirja, kar oni od svojih upnikov dobijo, ali pa, kar bi bilo še poštenejše, naj izpregleda dolgove, ker je vojna bila vendar skupna stvar in je vsak po možnosti k njej prispeval ali žrtvoval. Od Italije zahteva Anglija vrnitev dolgov s petodstotnimi obrestmi, Amerika se pa še ni izjavila. Italijanski listi zahtevajo odpis dolgov in izražajo skrb, da bo v nasprotnem slučaju vprašanje dolgov še posledica velikih nesoglasij med nekdanjimi zavezniki.

Naša zborovanja.

V Črenšovcih v Prekmurju je bil v nedeljo, dne 28. septembra, velik tabor Slovenske kmetijske zveze, odnosno Slovenske ljudske stranke. Tabor je bil predvsem namenjen doljnoljedavskemu okraju, prišlo pa je tudi veliko množ iz murskoscobotskega okraja. Zboru, ki se je vršil na razsežnem prostoru pri cerkvi, je prisostvovalo gotovo nad 2000 ljudi. Otvoril in vodil je zborovanje nar. poslanec Klekl. Poročilo o političnem položaju je podal poslanec Dr. Josip Hohnjec. Profesor dr. Sušnik iz Murske Sobote je govoril o šolstvu, tajnik SLS Marko Krajnc pa o gospodarskih zadevah. Končno je poslanec Klekl obširno tolmačil številne resolucije, ki imajo za predmet pritožbe, želje in zahteve prekmurskega ljudstva na političnem, šolskem, gospodarskem in prometnem polju. V posebni resoluciji se razpravlja o proizvajanju agrarne reforme ter se gojijo dosedaj storjene napeke. Poslanec SLS in njegovemu voditelju dr. Korošču je zbor soglasno in z navdušenjem izrazil zaupanje in zahvalo. Poslanec Klekl je v precejšnjem številu zbranim državljanom madžarske narodnosti v njihovem jeziku razložil vsebino govorov in sklenjenih resolucij. Zbor je s svojim veličastnim potekom na vse napravil najboljši utis. — Popoldne je bil v Žižkih orlovski sestanek, kojega so se poleg mladine v velikem številu tudi udeležili starši. Sestanek je vodil dr. Sušnik. Poslanec dr. Hohnjec je mladini govoril podučne in vzpodbudne besede. Poleg deklamacije je bilo na dnevnem redu tudi petje in tamburanje.

Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se vrši v nedeljo, dne 12. oktobra, po ranem sv. opraviilu v stari šoli shod SLS. Govorita gg. narodni poslanec Bedjančič in tajnik Marko Krajnc.

Prireditve.

PRIHODNJO NEDELJO, DNE 5. OKTOBRA 1924, VSI K SLOVESNI BLAGOSLOVITVI IN OTVORITVI »ORLOVSKEGA DOMA« V ST. ILJU V SLOV. GOR.,

s pričekom popoldne ob treh s sledečim sporedom:
ob pol 2. uri: sprejem gostov na kolodvoru,
ob 2. uri: večernice,
ob 3. uri: slovesna blagoslovitev Orlovskega doma in slavnostni govor, nato telovadna nastop: proste, vadi-
teljske in skupinske vaje, vaje s palicami, venčki in vejicami; simbolične vaje, lahka atletika in orodna telovadba. — Nato prosta zabava.

Med prireditvijo in prosto zabavo igra godba Katoliške Omladine.

Vstopnina: sedeži 5 din., stojišča 3 din.

V službu slabega vremena se vrši slavnostna akademija v Slovenskem domu.

Upamo, da se naše slavnostne prireditve v običnem številu udeležijo zlasti gostje iz Maribora.

Bog živi!

K obični udeležbi vabi: Orlovski odsek St. Ilj v Slov. gor.

Telovadni odsek Orel v Ptujju je priredil dne 21. m. m. veliko tombolo v Spuhlji pri Ptujju v svrhu nabave novega telovadnega orodja. Kot glavni dobitki so bili: vreča moke, kletra drv in lep plug in še razni drugi lepi dobitki. Ta lepa prireditve je privabila vso množico zavednega ljudstva iz mesta in okolice v prijazo Spuhljo. Cela prireditve se je razvila v prijetno domačo zabavo in je v vsakem oziru zadovoljivo izpadla. Orlovski odsek v Ptujju se zato tem potom prav pristočno zahvaljuje vsem tvečkam v Ptujju in okolici ter vsem drugim darovalcem za njihovo naklonjenost in dobitke. Bog živi!

Gornja Radgona. Prostovoljno gasilno društvo v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 5. oktobra, v prostorih g. M. Koler v Gornji Radgoni »vinsko trgatavo« s šaljivo pošto. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za eseko 5 din. Svira godba na lok. Na obilen obisk ujudno vabi — odbor.

Katoliško prosvetno društvo na Polzeli ima svoj redni občni zbor dne 12. oktobra t. l. v prostorih g. Cizeja ob treh popoldne. V slučaju nesklepnosti se vrši drugi občni zbor eno uro pozneje ne glede na število navzočih. — Odbor.

Spominjajte se Dijaške večerje!

Tedenske novice.

Naši župani. Izvoljeni so v Čukalsku Anton Krait, v Grabonošu Franc Hoffmann, v Ivanjcih Jakob Klemenčič, v Kraljevcih Matija Kukovec, v Megovi Karl Koobek, v Rihatrovcih Andrej Rožman, v Stanetincih Lovro Varnberger, v Ločah Vinko Cugmas, v Kotu Florijan Globovnik, v Vrholjah Josip Skrbinšek, v Zbelovem Ciril Pirguban, v Kozjem Josip Podlinšek, v Dobjem Anton Tržan, na Cvenu Franc Slavič, v Branoslavcih Martin Muršič, v Iljašovcih Ivan Vajš, v Križevcih Franc Skuhala, v Moravcih Jakob Marinič, v Presiki Jakob Štampar.

Mariborske novice. V Mariboru je umrl znani rodoljub, prijatelj in dobitnik dijaštva dr. Pavel Turner. Rajni je bil rodom iz Frana pod Mariborom. Po končanih modro slovnih študijah je bil veliko let vzgojitelj v plemiških rodbinah in je kot tak videl veliko sveta. — Dijaška kuhinja v Mariboru je imela dne 23. septembra svoj občni zbor. Tajnik Dijaške kuhinje dr. Anton Medved, ki opravlja to trudapolno službo že 30 let, je poročal, da je podelilo društvo začetkoma vsaki dan 60—65 srednješolcem obed, proti koncu šolskega leta je število naraslo celo na 75—77. Obed so dobivali dijaki v Dijaškem domu. Iz poročila blagajnika ravnatelja Pirca je bilo razvidno, da je društvo dobilo kot dohodek po prosti hdarovih 67.876 din., izdatkov za obede po 5 din. je bilo pa 79.865 din.; upravnih stroškov je bilo 363.45 din. Pri volitvah v novi odbor so bili voljeni: za predsednika dr. Anton Medved, profesor; za podpredsednika dr. Franjo Rosina, advokat; za blagajnika Matija Pirca, ravnatelj na moškem učiteljski; za tajnika dr. Matija Heric, profesor; za odbornike pa: profesor Fran Vreže, profesor dr. Rostohar in odvjetnik dr. Radoslav Pipuš. Odbor se vsem plemenitim darovalcem najprizrenejše zahvaljuje za izvanredno lepe podpore. A ravnotako iskreno se priporoča še za nadaljno naklonjenost in pomoč. Prošnjikov je letos že sedaj 85, število bo pa še gotovo zdastno naraslo. Radi tega se odbor obrača do vseh blagih in darežljivih src, ne zabite našega društva še vnaprej! — Usposobljenostni izpiti za osnovne in za meščanske šole pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na državnem moškem učiteljski) se prične dne 4. novembra 1924 ob 8. uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo potom šolskega vodstva okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 25. oktobra t. l. v rokah izpraševalne komisije. Posebna obvestila o pristupu k izpitu se ne bodo razpošiljala. Predsednik. — Proti mariborskim občinskim volitvam so vložili socijalni demokratje priziv, ki jim pa ne bo nič pomagal. — Zadnji pondeljek se je doigral v Mariboru ta-le slučaj: Ze za več nego na pet let ječe in to radi tatvine kaznovani Schrei se je lotil komaj po izpustu iz zapore v loma. V mestu je vlomil pri Wistanu in odnesel v gotovini 20.000 din. Roka pravice ga je pa kmalu izsledila in uklenjenega so ga hoteli vtakniti v policijski zapor. Ko je policaj prignal uklenjenega Schreia pred policijski zapor in tamkaj pozvonil, je ta trenutek porabil lopov in v verigah utekel izpred policijskih zaporov proti Dravi. Pri Dravi je naletel na železni drog, ki nosi električne žice iz falske elektrarne. S tako silo je uprl zvezane roke ob drog, da so verige popokale in je umrlovič bil takoj na strehi neke hiše, da bi se tamkaj skril. Policaji so ga zasledovali od vseh strani in ko je skušal uteči po strehi, je omahnil nazaj in priletel ob električne žice. Pri priči je obvisel mrtve na žicah. Ko so ga dvignili z žic, je bil ves črn in po rokah opečen. Schrei ne bo več ogrožal s svojo nepoštenostjo nikogar. Na tisoče Mariborčanov je gledalo to gonjo za vlomilcem, ki je končala s smrtnim izidom za begunca. — Dne 27. septembra smo videli nad Mariborom okoli 23. ure ponoči izredno velik ter bliščeč meteor, ki je padel v smeri proti jugozapadu. Videti je bil na njem sijaj, kakor ga imajo električne žar-nice. Bogzna kje je padel ta meteor na zemljo!

Združitve Dijaške kuhinje in Dijaške večerje v Mariboru. Mariborska Dijaška kuhinja še skrbi desetletja za obed revnejšim dijakom. Lansko leto se je pa po prizadevanju ravnatelja Cirilove tiskarne, g. dr. Anton Jerovška, osnovala Dijaška večerja, ki je preskrbovala revnejše dijake z brezplačno večerjo. Naklonjenosti in radodarnosti vseh slovenskih slojev se imata obe ustanovi zahvaliti, da lahko nudita dijaštvu toplo hrano opoldne in zvečer. Glede prispevanja prostovoljnih darov v denarju in naravi za Dijaško kuhinjo in Dijaško večerjo se je posebno odlikovala dežela. Ob vseh raznih slovesnih prilikah se je kmetijsko ljudstvo z občudovanjem vredno požrtvovalnostjo spominjalo podpore potrebnega dijaštva. Na zadnjem občnem zboru mariborske Dijaške kuhinje, o katerem poročamo med mariborskimi novicami, se je sprožila misel, naj bi se Dijaška kuhinja in Dijaška večerja združili k skupnemu delu. Ta združitve se bo zgodila, kakor hitro bodo za prehrano dijaštva na razpolago nalašč za ta namen preurejeni prostori v mestni kazini. Prepričani smo tudi, da bo naše dobro in usmiljeno kmetijsko ljudstvo tudi po združitvi obeh za naše bodoče razumnostjo tako življensko potrebnih ustanov podpiralo združeno Dijaško kuhinjo in večerjo s isto požrtvovalnostjo, kakor je to storilo dosedaj. Slo-venec je radodaren in posebno hvalevredno je, ako kaže to radodarnost napram onim, ki bodo enkrat duševni voditelji našega naroda — napram našemu slovenskemu dijaštvu.

Izkaz darov za Dijaško večerjo v Mariboru (od dne 19. maja naprej). Sporočilo t. Marije Skala, posestnice v Zadržah, Šmarje pri Jelšah, 821 din.; Mestna hranilnica v Mariboru 500 din.; na gostiji Kirbiš-Gojčič Marija v Mariboru gostje nabrali 420 din.; Marijina družba v St. Ilju v Slov. gor. nabrala 300 din.; bogoslovec Andrej Stakne nabral na novi maši g. Ocvirka v St. Petru v Sav. dolini 250 din.; Zadruga gospodarska banka v Ljubljani 250 din.; upravnistvo »Glasnika« odstopilo Dijaški večerji darove za kruh sv. Antona 218.50 din.; Pošinger, Maribor, 200 din.; Kovač Jozefa, Ljubno-Savina, 200 din.; na 30-

Jetnici v Hajdini navzoči duhovniki zložili 200 din.; msgr. dr. Anton Medved nabral na svatbi dr. Melitta Pivec-dr. Fran Stelč v Zrkovcih 200 din.; poravnava Kranjc-Fras, Sv. Jurij v Slov. gor., 200 din.; kaplan Janez Kljun v St. Ilju pod Turjakom vposlal 200 din.; na gostiji Ogrizek-Horvat darovali svatje 150 din.; pri pogrebu g. Alojzije Velebil nabral kaplan Matko Krevh, Sv. Peter pri Mariboru, 150 din.; pri volitvi župana na Ljubnem in vseh starih svetovalcev SLS so darovali župan ter odborniki 130 din.; pri blagoslovitvi križa pri g. Irgoliču, Sv. Peter pri Radgoni nabrali 120 din.; na sedmini Alojzija Krajnc, Sv. Rupert v Slov. gor., nabral Janez Vrlič, 107 din.; na gostiji Klampfer-Humer, Sv. Martin pri Vurbergu, nabrano 101 din.; minister Ivan Vesenjsek daroval (ponovno) 100 din.; profesor Josip Napotnik v Celju daroval 100 din.; neimenovan v Mariboru podaril 100 din.; knjigovoz Koracin (tedensko 25 din.) 100 din.; župni urad Sv. Duh na Ostem vrhu 50 din.; Ciril Liza v Mariboru 50 din.; M. Strakl, župnik, Sv. Peter pri Mariboru, 50 din.; posojilnica v Svečini mesto venca na grob umrlega nadučitelja Fil. Hauptmana 50 din.; M. Z., Spodnja Polskava, 40 din.; Pliberšek Gregor, Kebelj (kruh sv. Antona) 30 din.; N. N. (za kruh sv. Antona) 20 din.; profesor Gasparin v Mariboru 20 din.; pri nekem šolskem izletu otroci darovali 10.75 din.; Roza Duh, Sv. Peter, 10 din. — Vsem darovalcem kliče odbor Dijaške večerje: Bog platil Priporočila se v podporo tudi zanesljivi. Prosilcev je mnogo, stroški veliki (lani čez 53.000 dinarjev), blagajna pa skoraj prazna. Hudo bi bilo odoboru, če bi pa dijakom, ako bi morali, večerjo dijakom med letom ustaviti vsled pomanjkanja pripomočkov. Spominjajte se torej pri vsaki priložnosti Dijaške večerje in ji priskočite na pomoč! — Odbor Dijaške večerje ima svoj sedež v Cirilovi tiskarni in ni istoveten z Dijaško kuhinjo. — Odbor Dijaške večerje v Mariboru.

Prosvetna zveza v Mariboru. Redni občni zbor Prosvetne zveze v Mariboru bo dne 30. oktobra (četrtek) t. l. v Mariboru. Prostor in uro še naznanimo. Za društvene delegate je zaprošena polovična vožnja. Prosimo vsa včlanjena društva, da se posvetujejo takoj, koga pošljejo na občni zbor. Pričakujemo, da bo letos na občnem zboru zastopano vsako društvo. — Pregledniške pole še ni vrnilo precej društev. Ker je zdaj skrajni čas, da sestavimo letno statistiko za občni zbor, prosimo vsa zamudna društva, da pošljejo takoj izpolnjeno pregledniško polo. — Predsedstvo Prosvetne zveze v Mariboru.

Vsem preč. kn.-šk. župnijskim uradom, ki še niso poslali neprodanih izkaznic, oziroma denarja, za prodane izkaznice Mladinskih dni, se tem potom uljudno priporočamo, da obračun napravijo vsaj do 5. oktobra t. l. Radi bi že sklenili račune, pa nam je nemogoče, dokler nimamo Vaših obračunov. Prosimo torej, da nam storite še to uslugo in nam prihranite nadaljnje tirjave! — Pripravljeni odbor za Mladinska dneva, Maribor, Aleksandrova cesta 6 I.

Občinske volitve v Orehovi vasi. Dne 10. avg. t. l. je bilo v Orehovi vasi šest potrjenih kandidatnih list, torej več kot v Mariboru. Čudno je bilo gledati toliko volilnih skrinjic SLS je bila vezana s stranko malih posestnikov in delavcev ter z obrtniško stranko. SLS je dobila pet odbornikov, druga enega in tretja enega odbornika. Nesprotno tri stranke so dobile dva odbornika. Županom je bil enoglasno izvoljen dosedanji župan Franc Pišek in svetovalcem gg. Franc Primec, Stefan Novačan in nar. poslanec Falež.

Udruženje vojnih invalidov, podružnica Maribor, priredi v nedeljo, dne 5. oktobra, invalidsko zborovanje pri Sv. Lovrencu na Pohorju in sicer po rani maši v gostilni g. Jakoba Novaka. Vojni invalidi in vdove iz Sv. Lovrenca in sosednih župnij se radi važnosti vabijo k polnoštevilni udeležbi.

Kaj poročajo iz Pernic nad Muto? Veliko veselje je zavladalo v naši župniji, ko smo zvedeli, da pride k nam naš poslanec Vlado Pušenjak. Že prejšnja leta je večkrat javil svoj prihod, a razne razmere so onemogočile shod. V nedeljo se je uresničila naša želja, da se je vršil pri nas shod SLS, katerega je vodil naš vrli občinski tajnik g. Gešman. Poslanec Vlad. Pušenjak je poročal o političnem položaju in o programu nove vlade ter o domačih zadevah. Razpravljali smo o podpori po toči, o potrebi ceste do državne meje, o nastavljenju poštnega sela, katerega je prejšnja vlada odstavila, četudi imajo mnogi farani več kot tri ure do pošte na Muti; o izvozu lesa, postopanju finančne straže, ki popisuje živino po hlevih itd. Shod je bil zelo dobro obiskan, vsaka hiša je bila zastopana. Zborovalci so zadovoljni odhajali s shoda z željo, da se vsako leto vrši pri nas shod. — Prihodnji mesec dobimo še jeden zvon in bomo ta dogodek prav slovesno obhajali. — Finančni stražniki pri nas popisujejo živino po hlevih, a ne povedo, kdo jim je dal nalog, tudi ne pokličejo zraven zastopnike občine. Pritožili smo se zoper samo voljno, nezakonito postopanje finančne straže in ne bomo prej mirovali, dokler ne bodo krivci kaznovani. Letos so nas itak zapored zadele hude nesreče, zato nam je nerazumljivo postopanje finančne straže, ki silno razburja ljudstvo.

Umestna in upravičena pritožba iz Slovenjgradca. Liberalni listi »Jutro«, »Slovenski Narod« in drugi vedo poročati, kako strašno se navija davčni vijak ter pripisujejo vso krivdo SLS; oziroma njenim ministrom. Tudi v našem okraju slišimo dan za dnevom obupne tožbe kmetov, katerim je naš davčni navijalec Čepin naložil 8000 kron in še več dohodnine. Izgleda, kakor da bi ti gospodje davčni referenti nalašč navijali davčni vijak, da bi širili nezadovoljstvo med ljudstvom in s tem škodovali SLS. V okoliših naše davčne oblasti je splošno razširjeno mnenje, da je Čepin popolnoma nesposoben za tako mesto; da nima smisla za ljudstvo, pač pa neko bolešno, nenormalno nagnjenje, ljudi s pretiranimi davki in šikanami jeziti in se veseliti nad nesrečo drugih. Splošna želja je, da

se nas osvobodi tega uradnika in ga pošlje v pokrajino, kjer se do sedaj še niso davki predpisovali, kakor bi bilo potrebno.

V župniji Makole so v vseh šesterih občinah izvoljeni za župane sami naši pristaši in sicer: Jelovec-Makole: župan Ivan Bogina, svetovalci Alojz Juršič, Franjo Osebek in Jurij Mesarič; Sv. Ana: župan Jurij Jančič, svetovalca Matija Hajšek in Martin Emeršič; Dežno: župan Janez Pogacar, svetovalca Josip Finžger in Franc Zorko; Statenbreg: župan Franjo Brglez, svetovalca Janez Sprager in Franjo Krajnc; Pečke: župan Anton Poherc, svetovalci Jakob Skrbis, Martin Žnidar in Franc Sajko; Stopno: župan Lovro Novak, svetovalci Anton Sagadin in Jože Kocijan. Vložena je bila povsod samo ena kandidatna lista SLS.

Posnemajte! Iz Orehovec pri Sv. Petru v G. Radgoni poročajo: Dne 21. m. m. je tamošnji č. g. župnik slovesno blagoslovil novopostavljeni križ pri vrlenu gospodarju A. Irgoliču. Pri tej priložnosti se je krojač F. Žizek spomnil na Dijaško kuhinjo ter nabral 120 din. Vsem v dober zgled in posnemanje!

Požar povzročil 500.000 dinarjev škode. Zadnji petek je zapel rdeči petelin na domu posestnika Ivana Salamuna v Obrežju pri Središču. Požar je izbruhnil na nepojasnen način in popolnoma upelil vsa gospodarska poslopja, ki so hranila letošnje poljske pridelke. Zgoreli so tudi vsi poljedelski stroji, tri svinje in vsa perutnina. Škoda znaša najmanj 500.000 dinarjev. Posestnik, ki je najnujnejše pomoči potreben, se ima zahvaliti požarnim brambam in vnetemu sodelovanju sosedov, da se mu je rešila pred upeljenjem hiša.

Vesela novica od Sv. Bolfenka pri Središču. Naznanjamo žalostno in pretužno vest, da nas je zapustil naš šolski vodja, sokolaš in orjunaš g. Milan Megla. Priporočamo ga v blag spomin vsem, ki so ga poznali. Ceravno kričijo samostojneži v »Kmetijskem listu« z dne 17. m. m., da so nam ga odtrgali kruti, zaslepljeni sovrazi. Se ne bomo jokali za njim. Na njegovem novem mestu mu želimo več sreče pri svojih pristaših kot jo je imel pri Sv. Bolfenku. Ptica poznaš po perju, sokolaša in orjunaša pa po obnašanju in da ne hodi v cerkev. Adijo!

Iz Vitanja pri Središču. V sredo, dne 24. septembra, je bila v Ormožu zaprisega novoizvoljenih županov in svetovalcev. Bili so tamkaj tudi naš vitanjski ata Tomažič. Ko jih je vprašal g. srezki poglavar, h kateri stranki pripadajo, so rekli, da je eden odbornik SLS in šest pa od slabostojne. Ali je res tako?

Izvolitev župana in svetovalcev v Lahoncih pri Ormožu. Tukaj je bil ponovno izvoljen za župana g. Jakob Kosi, ki županuje že čez 10 let, svetovalca pa sta brata Mihael in Andrej Krajnc. Celi občinski odbor je pri SLS stranki.

Skrivajte strelno orožje pred otroci! Iz Slovenjgradca nam poročajo ta-le žalosten slučaj: Sin delavca Novaka Ferdi, ki je star komaj 11 let, je izsledil doma neke staro lovsko puško, ki je pa bila nabita že od bogzna kedaj. Z orožjem se igrajočemu dečku se je puška naenkrat sprožila in strel je zadel v trebuh Ferdičevega 10letnega tovariša Joška Breznika, ki je stal v veži. Ubogi in pomilovanja vredni fantek je bil tako hudo zadet, da je kmalu nato izdihnil. Starši, bodite previdni in zapirajte ter zaklepajte strelno orožje na taka mesta, da ne bodo mogli do njega nerazodni otroci!

Občinske volitve v Celju. Minulo nedeljo, dne 28. septembra, so se vršile za mesto Celje občinske volitve, ki so pokazale sledeči izid: Narodni blok je dobil 600 glasov in mu pripade 25 odbornikov, socialno-gospodarska stranka je dobila 486 glasov in 7 odbornikov, socialni demokratje 93 glasov in 1 odbornika. Celjski naprednjaki so nameravali po svoji stari navadi potom orjune po mestu razgrajati, a jim je to preprečila oblast, ki je poslala za vzdrževanje reda ter miru v mesto 100 orožnikov. Iz Ljubljane se je pripeljalo v Celje kakih 40 orjunc, a jih orožniki niso pustili v mesto, ampak so se morali takoj s prvim vlakom odpeljati nazaj v Ljubljano. Pri občinskih volitvah je vladal mir in je za to prav dobro in hvalevredno poskrbel oblast.

Blagoslovitev novih zvonov na Rečici ob Savinji. Dne 5. oktobra bo ob desetih slovesno posvečenje farnih zvonov, ki jih je izdelala tvrdka »Zvonoglas« v Mariboru. Posvečenje bo izvršil prevz. g. dr. Karlin, škof lavantinski.

Iz Kokarj. Romarska cerkev Metere božje na Kokarjih se zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so darovali za nove zvonove, posebno hvalo pa faranom iz St. Mihela nad Mozirjem za njihove obilne darove. — Rožnovenska nedelja v Kokarjih bo letos preložena od 5. oktobra zaradi blagoslovitve farnih zvonov v Rečici na 12. oktober.

V občini Kozjak je bil pri občinskih volitvah izvoljen zvest naš pristaš Franc Blažič, po domače Ramšak. Ker je bila samo naša kandidatna lista vložena, so tudi vsi odborniki in namestniki pristaši naše Kmetijske zveze. Slava jim in krščanski kmetijski slogi! Ob tej priliki se iskreno zahvaljujemo prejšnjemu županu g. Fr. Pajanku, po dom. Grmčiču, in staremu občinskemu odboru za njegovo skrbno in požrtvovalno delo v prid občine v pretekli dobi. Bog vam plačaji!

Poroka pri St. Janžu pri Velenju. Dne 25. septembra se je poročil g. Ivan Gradišnik, bivši tajnik SLS in dre-

vesničar, z gđ. Reziko Cviki, hčerko veleposestnika. Oba poročenca sta iz St. Janža pri Velenju. Novoporočencema želimo obilo srečel!

Sprememba voznega reda na progi Grobelno—Rogatec. Na progi Grobelno—Rogatec velja od 30. septembra naprej zopet stari vozni red, ker je doba za letovičarje že nehala. Ob sredah in sobotah še bosta vozila vlak št. 6837, ki bo odpeljal iz Rogatca ob 18.02, in št. 6838, ki bo odhajal iz Grobelna ob 22.30.

Lovec obstrelil lovca. Iz Nimnega pri Rogatki Slatini poročajo: V občini Nimno so priredili na nedeljo, dne 28. septembra, kmetijski lovci lov. Leopold Prah iz Nezbiš je ustrelil proti Francu Zobecu iz Nimnega. Obstrelil mu roko ter prsa, a je obstreljeni hvala Bogu izven nevarnosti. Kako in zakaj se je doigrala ta nesreča, še ni dosedaj pojasnjeno.

Smrt našega pristaša v Dobovi. Dne 28. septembra smo položili k zadnjemu počitku enega najboljšega farana, Janeza Kežmana, bivšega cerkvenega ključarja in načelnika krajnega šolskega sveta. Pokojni je bil vrli pristaša SLS in vseskozi dober in veren katoličan. Veliko zaslug si je pridobil tudi kot dolgoleten načelnik ljudske posojilnice. Blagemu možu svetila večna luč!

Smrtna kosa. Dne 16. t. m. je umrla v Golobinjeku pri Planini posestnica Anika Gračner. Umrla je v cvetu mladosti, stara komaj 22 let. Zapušča dva nedorasla otročka, od katerih je eno staro komaj par dni. Naj počiva v miru!

Tajništvo SLS v Kozjem posluje tekom meseca oktobra samo ob nedeljah, ker je tajnik g. Deželak ta mesec med tednom zaposlen v tajništvu SLS v Celju.

Prijetne vesti za revmatične bolnike. Po svetovni vojni trpi tisoče in tisoče ljudi vsled težkega reumatizma ter si išče zdravje po raznih kopališčih. Znano pa je, da je mladi ruski zdravnik dr. Rahlejev izumil zdravilo Radio-Balsamica, ki se je izkazalo kot izvanredno sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Zdravilo dr. Rahlejeva je osnovano na principu proteinove terapije, toda preparirano je za zunanjo uporabo. Pri uporabi Radio-Balsamica bolečine brzo prenehajo in nastopi popolno ozdravljenje. Radio-Balsamica ima tudi to prednost, da je popolnoma neškodljiva za srce ter ne ostavlja nikakih znakov niti na koži, niti na organizmu. Po njegovi uporabi se cel organizem popravi, o čemer pričajo priznani profesorji, zdravniki in bolnikov samih. Bolniki, ki so se celo leto zdravili po raznih zdraviliščih, so ozdravili po uporabi dveh do treh steklenic tega čudotvornega zdravila. Dobiva in izdeluje se v laboratoriju dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica 43.

123

Gospodarstvo.

Iz južnega vinskega trga. Glede vinske produkcije na Hrvatskem zgleđa v obcem tako, da bo letos trgategv na Hrvatskem od lanske za polovico slabša. Cene hrvatskim kmetiskim vinom so poskočile. Izpod 7 ali 8 dinarjev ni mogoče kupiti nič od vinskih producentov. V Slavoniji in Sremu pričakujejo veliko slabšo trgategv, kakor pa na Hrvatskem. Vršački, belocrkvanski in subotški okraj so že začeli s trgatvijo. Poročajo, da bo letošnji vinski mošt v ravnokar omenjenih krajih vseboval 16—17 stopinj sladkorja, a glede količine pa bo tudi v teh krajih za polovico slabše kot lani. Najboljšo trgategv pričakuje Dalmacija. V Dalmaciji so ponekod začeli s trgatvijo. Letošnji dalmatinski mošt vsebuje 18—22 stopinj sladkorja. Stara dalmatinska bela vina so prodana po 50—55 din. po odstotku maliganda. Po Dalmaciji bi se še kupilo edino le par tisoč hektolitrov črnega vina po 4 dinarje. Nezavreči dalmatinski vinski mošt se prodaje po 5—5.50 dinarjev. Pričakujejo, da bodo cene letošnjemu dalmatincu še porastle.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 26. septembra t. l. se je pripeljalo 272 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi pravšiči 5—6 tednov stari komad 62.50—225 din., 7—9 tednov 250—300 din., 3—4 mesece 350—550 din., 5—7 mesecev 700—750 din., 8—10 mesecev 875—950 din., 1 leto 1225—1375 din., 1 kg žive teže 12.25—18.75 din., 1 kg mrtve teže 23.75—27.50 din., 1 koza 112.50 din.

Živinski sejem na Ponikvi. Dne 8. oktobra se vrši na Ponikvi veliki živinski sejem, na katerega se vabijo kupci v obilnem številu.

II. artilerijska podoficijska šola v Mariboru. Stritarjeva ulica 30, ima večjo količino konjskega gnoja na prodaj. Licitacija se vrši v pisarni šole na dan 15. oktobra t. l. od 10. do 12. ure predpoldne.

Sadjaril. Po odredbi kmetijskega ministrstva se teče za sušenje, sortiranje in vkladanje sadja na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru radi pomanjkanja kredita dne 3. in 4. oktobra t. l. ne vrši, odnosno je preložena na poznejši čas.

Sadjarska razstava v Guštanju na Koroškem. Sadjarsko in vrtnarsko razstavo priredi podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva dne 18. in 19. oktobra (Lukčevo) v tukajšnji šoli. Na razstavi bodo sledeči oddelki: sadje (zlahtno in moštovno), zelenjad, škodljivci, orodje, sadne konzerve, boj alkoholu. Kmetovalci-sadjarji, udeležite se razstave s svojim sadjem, da pokažemo, kakšno sadje rodi Mežiška dolina in da se bodo sadni trgovci tudi za naš bolje začeli zanimati. Razstavne predmete je oddati najpozneje 16. oktobra v šoli.

Vojnik. Otvoritev sadnega ogleda s posebnim oddelkom za čebelarstvo za tukajšnje okolice bo v nedeljo, dne 5. oktobra t. l., ob 8. uri zjutraj v posojilnični dvorani s poučnim predavanjem o sadjarstvu. Sklep v torek, dne 7. oktobra, ob 14. uri z razdelitvijo nagrad in s licitacijo razstavljenega sadja. K obilnemu obisku vabi posebno

